

Enstitüsü : Fen Bilimleri
Dalı : Mimarlık
Programı : Mimari Tasarım
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Emel BİRER
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans - Temmuz 2016

ÖZET

KENTSEL YAŞAM KALİTESİ VE YÜRÜNEBİLİRLİK DENEYİMİNİN ALANYA ÜZERİNDEN OKUNMASI

Begüm Nazifoğlu

Günümüzde nüfusun artmasıyla birlikte çarpık kentleşme artmakta ve kentlerde yaşayan insanların hayatları buna bağlı olarak değişmektedir. Yaşam şartlarındaki eşitsizlikten dolayı kentte yaşayan her insan birbirinden farklı yaşam kalitelerine sahiptir. Kentin gösterdiği değişken kimliklerle kenti gezerken veya kenti yaşarken hissedilen, görülen, yaşanan olaylar ve duygular, insanların yaşam şartlarını ve yaşam kalitelerini belirlemekte, aynı zamanda o kentin sürdürülebilirliği hakkında fikir vermektedir.

Yaşam kalitesi yüksek olan yerler daha çok yaşanabilir ve sürdürülebilir yerler olmakla beraber, bu yerlerde dikkat edilmesi gereken bir takım ölçütler ve özellikler de kendini göstermeye başlamıştır. İnsanların nasıl zaman geçirdikleri, hangi aktivitelere ağırlık verdikleri, nerelere hangi şekilde ulaştıkları, o kentin yürünebilir bir kent olup olmaması gibi çeşitli kriterler, o kentin yaşam kalitesi ve yaşanabilirliğini gösterir. Bu kriterler arasında etkin olarak gösterilen yürünebilirlik, kentin okunmasında ve deneyimlenmesinde önemli bir yer tutar. Yürünebilirlik, sadece bir yerden bir yere gitme eyleminden çok, yaşam kalitesi yüksek olan ve gerekli yürüme ağları olan kentlerde ulaşım, gezme, sosyalleşme, sağlıklı yaşamı ve çevreyi destekleyici özellikte olan, insan ve kent yaşamı için en önemli ihtiyaçlardan biridir.

Kentlerin varoluş nedeni insanlardır ve bundan dolayı yaşam kalitesinin ölçütlerini kentlerdeki mekanlar kadar insanların kentlerdeki davranışları da etkiler. Kente yapılan düzenlemeler dahil olmak üzere insan ve insan aktiviteleri kentin en önemli ve ayrılmaz parçalarıdır. Yürünebilirliğin yanı sıra incelenmesi gereken diğer alt başlıklar da vardır; kamusal alanlar, ulaşım ağları, insan faaliyetleri gibi. Bütün bu başlıkların incelenmesi iyi bir kent okuması ile olur. Bu tezde yapılmak istenen; Jan Gehl'in kent okuma ölçütleri bağlamında, sürdürülebilirlik, yaşam kalitesi ve yürünebilirlik üzerinden Alanya için bir kent okuması yapmaktır. Bunun sonucunda Alanya'nın daha iyi bir yaşam kalitesine sahip ve yürünebilir bir kent olabilmesi için gerekli olan kriterlerin neler olduğu analiz edilecek, ortaya çıkan bulgular sonucunda öneri kent rotaları oluşturulacak ve kentteki çeşitliliği arttıracak kent rotaları sayesinde kentli yürüyerek kenti deneyimleyecektir.

**Anahtar Kelimeler: Yaşam Kalitesi, Kentsel Sürdürülebilirlik,
Yürünebilirlik, Yaşanabilirlik, Alanya**

Institute : Institute of Science and Technology
Department : Architecture
Programme : Architecture
Supervisor : Doç. Dr. Emel BİRER
Degree Awarded and Date : M. Arch - July 2016

ABSTRACT

URBAN LIFE QUALITY AND THE OBSERVATION OF THE EFFECT OF WALKABILITY EXPERIENCE THROUGH ALANYA

Begüm Nazifoğlu

Today, irregular urbanisation is increasing due to the growth in population and as a result of this , lives of people, who live in cities, are changing rapidly. Every individual in the city has a different quality of life due to the inequality of the living conditions. The diverse characters of the city and the feelings and the events which are experienced, felt and seen during a journey or experience in the city, determine the quality and conditions of people's lives as well as giving insight about the sustainability of the city.

Though the places which have a higher margin on the quality of lives are more sustainable and livable, some standards and features have started to manifest themselves at these venues as well which should be paid attention to. Various criteria such as how people spend their time, which activities they are more attracted to, how do they get transported to where, and whether the city is walkable or not, indicate the livability and quality of life in that city. Walkability, which is actively articulated among these criteria, is of significant importance for the process of reading and experiencing the city. Walkability is not just an act of going from one point to another, but it is rather one of the most important necessities for the humankind and the city life, with its features of transportation, sightseeing, socializing and its support for the nature and a healthy life in cities where the quality of life is high and the walking networks are sufficient.

The reason why the cities are existed is the human being. Thus, the quality of life is affected the locality of cities in as much as the people's attitudes in the cities. People and their activities are the most important and integral part of the city, including the arrangements in the city. There are also some additional sub-topics besides walkability which should be shed light on; such as public venues, transportation networks, activities of people. Only a comprehensive reading of a city can assure that all these topics are examined. The purpose of this thesis is to provide a reading of the city Alanya through sustainability, quality of life and walkability aspects in the light of urban reading standards by Jan Gehl. Hence, in order Alanya to have better quality life and to be a walkable city, all necessary criteria will be analyzed, proper city course suggestions will be constituted owing to the results of the analysis and by means of city courses, which raise the diversity in the city, dwellers will be able to explore the city by walking.

Keywords: The Quality of Life, Urban Sustainability, Walkability, Livability, Alanya